

V tomto čísle najdete:

- Školní stravování nám celý svět závidí.....3
- Co dělat, když vám dítě oznámí, že je zneužíván5
- Muzeum ztraceného času ve Stráži.....7

FOTO: Alena TUČÍMOVÁ

Krátce...

16.–22. února

Jarní prázdniny si v tomto týdnu užívají žáci z okresů Benešov, Beroun, Rokycany, České Budějovice, Český Krumlov, Klatovy, Trutnov, Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí a Ostrava-město

17. února

Nová závěrečná zkouška pro všechny žáky učebních oborů byla tématem konference, kterou uspořádal Národní ústav vzdělávání v Praze.

17. února

V pořadí již páté regionální kolo ankety o nejoblíbenějšího učitele Zlatý Ámos proběhlo v Senátu České republiky. Tentokrát se o postup do semifinále utkalo devět pedagogů.

Konec termínovaných smluv aneb Blýská se na lepší časy

Po jednomyslném schválení vládou a při předpokládané podpoře většinou poslanců se dá s velkou pravděpodobností očekávat, že letošním rokem konečně skončí neblahá praxe řetězení časově omezených pracovních smluv.

To, že řada učitelů má opět uzavřenu pracovní smlouvu pouze do konce června – aby pak dva prázdninové měsíce strávili v evidenci úřadu práce – a stejný ředitel na stejné škole s nimi opětovně uzavře novou pracovní smlouvu od 1. září, výrazně iritovalo již před více než deseti lety ministryni školství Petru Buzkovou. Když tuto běžnou praxi zaregistrovala, nechala se slyšet, že by ji musela hanba fackovat, kdyby tomu tak bylo i v následujícím roce.

Zatímco Petru Buzkovou hanba ještě nějakou dobu fackovala, nikdo z následujících ministrů školství si již podobný problém tak osobně nepřipouští. Při znalosti kvalit mnohých z nich mám dokonce pochybnosti, zda vůbec praxi řetězení pracovních smluv na dobu určitou u učitelů vnímali nebo si ji jako určitý problém vůbec uvědomovali. Ostatně i exministr školství Petr Fiala, o němž přetrvává až nepřiměřeně nadnesené hodnocení (po-

sílené mimo jiné i tím, že ho prezident – tedy autor knihy Jak jsem se mýlil v politice – vyzýval k pokračování ve funkci i v úřednické vládě), se v komentáři k jednomyslnému rozhodnutí vlády vyjádřil, že vlastně bylo zcela zbytečné, protože dobří ředitelé škol k takovému řetězení smluv nepřistupují. Zřejmě si ani dnes neuvědomuje, že neúprosný finanční tlak mohl a může k takové praxi přinutit i dobrý ředitel.

František MORKES

POZNÁMKA REDAKCE: 4. února vláda schválila návrh novely zákona o pedagogických pracovnících, která by měla zamezit uzavírání pracovních smluv s uči-

teli pouze na deset měsíců školního roku a jejich propouštění na dobu prázdnin. V případě pracovní smlouvy na dobu určitou by pro učitele měla platit minimálně dvanáctiměsíční hranice. Vzhledem k délce legislativního procesu se dá předpokládat, že by tato úprava mohla platit od příštího školního roku.

„Kdo pohrdá marnou slávou, získá slávu skutečnou.“

Livius

Zápisník

Politický náměstek

Na ministerstvo školství nastoupil jako politický náměstek za hnutí ANO Robert Plaga. „R. Plaga nastoupil v souvislosti se služebním zákonem jako politický náměstek za ANO,“ uvedla K. Bílá, mluvčí ministerstva. **čtk**

Technické vzdělávání

Rok průmyslu a technického vzdělávání podpořila Strojní fakulta ČVUT v Praze, a to dnem otevřených dveří. Budoucí studenti, ale i další zájemci si ji mohli nejen prohlédnout, ale mohli si například vyzkoušet i přijímací testy na nečisto. **jd**

Kuchařská soutěž

Zdravá 5, vzdělávací projekt Nadačního fondu Albert, vyhlásila další ročník celorepublikové dětské talentové soutěže s názvem „Coolinaření s Albertem“. Soutěž je

určena žákům základních škol a klientům z dalších zařízení, jako jsou dětské domovy nebo nízkoprahové a volnočasové kluby. Více na www.zdrava5.cz. **pm**

Rozumí, nekomunikují

Jednoduchým psaným textům alespoň v jednom cizím jazyce s výjimkou slovenštiny rozumí bezmála tři čtvrtiny Čechů. Pokud ale mají aktivně komunikovat, je situace výrazně horší. Jen třetina respondentů v průzkumu společnosti STEM pro agenturu CzechInvest uvedla, že mluví plynně nebo aktivně anglicky. V případě němčiny to byla pětina, u ruštiny 13 procent. **čtk**

Původní profesí se živí jen necelá polovina mladých

Svou profesní kvalifikaci uplatní na trhu práce jen méně než polovina pracovníků, mladí lidé jsou na tom obvykle hůře. Zcela mimo obor studia a odborné přípravy odchází 37 procent vyučených a 31 procent maturantů. Výsledky šetření shrnuje studie Shoda dosaženého vzdělání a vykonávaného zaměstnání 2013.

Studie, kterou vydal Národní ústav pro vzdělávání, dokumentuje velký zájem o vyučené ve strojírenských oborech. Zaměstnání v tomto oboru nalézá 57 procent všech vyučených, u 25–29letých tento podíl dosahuje 66 procent.

V maturitních oborech je přímo v oboru zaměstnáno 67 procent absolventů zdravotnických oborů. Obdobně příznivá situace je i v oborech ekonomika a administrativa

(55 %) nebo pedagogika, učitelství a sociální péče (47 %). Naopak nízký podíl vyučených, kteří v zaměstnání využívají svou kvalifikaci, je ve skupinách oborů textilní a kožedělná výroba a zemědělství a lesnictví. U maturantů odchází nejvíce pracovat mimo obor svého vzdělání absolventi z oborů textilní a kožedělné výroby a také oborů

umění a užité umění, kde sice vytrvale roste počet absolventů, ale podíl těch, kteří se uplatňují zcela mimo obor, je větší než 60 procent.

Podíl ekonomicky aktivních, kteří se uplatňují v zaměstnání, jež odpovídá jejich původnímu vzdělání, přitom stále klesá: v letech 2005–2013 ze 45 na 41 procento. **núv**

Sněmovna schválila novelu školského zákona

V pátek 13. února schválila Poslanecká sněmovna novelu školského zákona, v níž upravila pravidla vzdělávání žáků s postižením. Spornou pasáž o jejich diagnostice z vládní předlohy vyškrtla. Odmítla také zavést registr pedagogických pracovníků, o který téměř do poslední chvíle usiloval ministr školství Marcel Chládek.

Pravicoví poslanci naopak neprosadili možnost domácího vzdělávání starších žáků, přestože to sněmovní školský výbor také doporučoval. Vládní koalice, která má v dolní komoře většinu, se na tom ale neshodla a řešit by to měla až další novela. Domácí vzdělávání tak zůstává povoleno jen do konce 5. třídy základní školy. Novela nyní poputuje do Senátu. **čtk**

Miliony na dotace pro soukromé a církevní školy

Vláda schválila žádost ministerstva školství o 140 milionů korun na dotace pro soukromé školy. Prostředky potřebuje, protože stále není vyřešena budoucnost financování soukromých a církevních škol. Peníze by měly být převedeny z položky všeobecná pokladní správa.

Ministr Marcel Chládek

k tomu uvedl, že požadavek je důsledkem loňských peripetií kolem financování soukromých a církevních škol. Ministerstvo financí nejprve přišlo s požadavkem na dvoumiliardovou úsporu, což rezort školství odmítl jako neřeálné. Ministerstvo školství dostalo za úkol najít vlastní řešení a v létě navrhlo těmto

školám odebrat dotace na provoz, které u ostatních škol hradí jejich zřizovatelé, tedy kraje a obce. Přišly však negativní reakce mimo jiné i z řad koaličních partnerů. Proto byl tento úkol zrušen a na dofinancování soukromých a církevních škol bylo, podle M. Chládky, potřeba dodat 140 milionů korun. **čtk**

Stravování ve školních jídelnách nám závidí celý svět

FOTO: Petr MERTA

Dítě není totéž co mrňavý dospělý. Pro svůj zdravý vývoj potřebuje jiný způsob stravování než dospělý.

KATEŘINA CAJTHAMLOVÁ

Sedmdesát let, pro život jedince poměrně dlouhá doba, pro historii lidstva téměř zanedbatelná. Pro historii školního stravování ale významná. Sedmdesát let existence školního stravování u nás totiž nemá jinde ve světě obdobu.

„Náš systém školního stravování je postaven na názorech odborníků a právě jednotnost a odbornost systému je to, co nám závidí téměř celý svět,“ řekla Jitka Krmíčková, metodička školního stravování z ministerstva školství, při setkání aktérů a příznivců školního stravování v Senátu České republiky.

„Nasytit, to byl cíl školních jídelen při jejich vzniku. Tento cíl zůstává i dnes, ale obohacený o slovo zdravě,“ uvedla Alena Fürstová z České školní inspekce a doplnila, že školní jídelny spolu se školami se snaží propojením výuky v oblastech člověk a zdraví v dětech vypěstovat správné stravovací návyky a vést je ke zdravému životnímu stylu. Zda se to školám a školním jídelnám daří a do jaké míry, kontroluje právě školní inspekce.

„V České republice existuje více jak devět tisíc školních jídelen. Každoročně jich zkontrolujeme téměř 500. Pouhých několik procent z nich má problémy,“ konstatovala A. Fürstová. Podle ní se kontrolují jak administrativní záležitosti,

tak nastavení a dodržování finančních limitů na nákup potravin a také plnění výživových norem, tj. dodržování spotřebního koše. Nově se kontroluje i nabídka výběru jídel, zdravějších pokrmů a využívání čerstvých regionálních potravin.

„Budeme sledovat například prostorové dispozice kuchyní, ale zejména jídelen, zavádění a využívání moderních kuchařských technologií, využívané informační technologie v návaznosti na standardní výstupy (výpočet nutriční hodnoty podávaných pokrmů, výpočet spotřebního koše, sestavování a vydávání jídelních lístků včetně informací o alergenech) a také možnosti přímé komunikace se strávníky a jejich zákonnými zástupci. V personální oblasti se zaměříme na počet a strukturu zaměstnanců školních jídelen, jejich kvalifikaci, osobní rozvoj a u samostatných školních jídelen i na finanční podmínky,“

zdůraznila A. Fürstová a doplnila, že cílem je získat komplexní informace o úrovni poskytovaných stravovacích služeb a podmínkách jejich realizace.

Školní jídelny se řídí legislativními normami, naplňují požadavky nutričních odborníků, přesto se setkávají s kritikou laické veřejnosti. „Názorové spektrum veřejnosti na to, jak zlepšit školní stravování, je široké. Zatímco jedni by rádi školní jídelny přiblížili restauračním zařízením, kde by každý host našel to, po čem jeho chuťové buňky touží, jiní by školní jídelniček postavili na rostlinných produktech, a to ještě v bio kvalitě,“ uvedla J. Krmíčková.

„Mnohé jídelny se pak pod tlakem veřejnosti snaží těmto požadavkům přizpůsobovat, a tak se z některých postupně stávají restaurace se smaženým sýrem a tatarskou v každodenní nabídce a z jiných zase vegetariánské jídelny,“ doplnila J. Krmíčková a pokračovala: „A co rodiče? Ti se diví, když ČŠI při své kontrolní činnosti zjistí porušení právních předpisů a rozhořčeně píšou na ministerstvo, jak je možné, že

inspektoři ČŠI nerespektovali jejich demokratické hlasování a rozhodnutí o tom, že jejich školní jídelna nebude v některých komoditách plnit spotřební koš.“

Před podléháním tlaku laické veřejnosti a rodičů výrazně varuje i Kateřina Cajthamlová, odbornice na výživu. „Děsím se toho, že by rodiče měli rozhodovat o školním stravování, o tom, co budou školní jídelny vařit,“ zdůraznila. Podle ní zodpovědnost za školní stravování mají školní jídelny, nikoliv rodiče.

Kateřina Cajthamlová upozornila ještě na jednu věc. Na tloušťnutí dětí. „Chtěla bych relativizovat představy o tom, že děti tloustnou. O tom, jak se dítě vyvíjí, rozhoduje pediatr, nikoliv móda. Laici, kteří zasahují do výživy dítěte, mu mohou vytvořit budoucí problémy se zdravím,“ uvedla K. Cajthamlová a svá slova doplnila statistikou. Zatímco v roce 1982 měla tři procenta dětí nadváhu, v roce 2006, kdy proběhl poslední průzkum, to bylo šest procent. Více alarmující je ale podle ní zjištění, že ve srovnání s rokem 1982 přibývalo 13 procent podvyživených dětí. Tímto problémem je nutné se začít zabývat.

Olga ŠEDIVÁ

Školské odbory: informace, fakta, argumenty

Profesní sekce nepedagogů zvolila delegáty VII. sjezdu

Také nepedagogičtí pracovníci škol se koncem ledna sešli na republikové konferenci své profesní sekce při školských odborech. Na pořadu jednání bylo zhodnocení práce v minulém období a stanovení cílů na další roky po VII. sjezdu ČMOS pracovníků školství.

„Naše sekce zahájí spolupráci s ministerstvem školství, abychom mohli ovlivňovat řešení problémů, které se nás týkají, účastnit se připomínkových řízení k zákonům a vyhláškám,“ zahájila předsedkyně sekce Dagmar Čáslavová výčet dlouhodobých úkolů. „Chceme s ministerstvem organizovat školení pro vedoucí školních jídelen a kuchařky a na podzim připravit mezinárodní konferenci k sedmdesátému výročí školních jídelen. Budeme se věnovat dietnímu stravování ve školních jídelnách, řešit s odborníky stravování

dvouletých dětí, prosazovat zrušení školních automatů na nezdravé pochutiny a naopak zavádět do škol prodej zdravých svačtin. V neposlední řadě se budeme zasažovat o zlepšení platových podmínek pro nepedagogy,“ pokračovala D. Čáslavová. Poté zmínila i narůstající problém, na který upozorňují odborníci na výživu, a to alarmující nárůst dětí podvyživených a dětí s poruchami příjmu potravy. Podle D. Čáslavové bude nutné zabývat se financováním školních obědů pro děti, kterým je jejich rodiče nemohou koupit. „Zabývá-

FOTO: ARCHIV

me se nyní tím, abychom vyškolili všechny vedoucí školních jídelen v alergenech a dietním školním stravování. Tato školení nabídlo bezplatně ministerstvo školství, které zaručuje jeho jednotný obsah pro celou Českou republiku. Absolventi do-

stanou osvědčení o absolvování školení a budou moci předat své znalosti kuchařkám svých školních jídelen,“ zaznělo dále. V této souvislosti upozornila na komerční subjekty, které nabízejí toto školení ředitelům škol za nemalé finanční obnosy. „Je zbytečné pustit si do škol komerční školitele, když budete mít kvalitní školení garantované a hrazené ministerstvem školství,“ uzavřela předsedkyně sekce.

Předseda školských odborů František Dobšík informoval přítomné o tom, že kulaté stoly Zdravý životní styl a Financování školství probíhající na ministerstvu školství se dotýkají i profesní skupiny nepedagogů.

Na konferenci vystoupil také předseda ČMKOS Josef Středula. **Zlata ŠTÁSTKOVÁ**

Příspěvky z FKSP ženám na mateřské

Je možno poskytovat plnění z FKSP ženám na mateřské nebo rodičovské dovolené?

V § 33 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, se stanoví:

„Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k příspěvkové organizaci, žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního důchodu nebo in-

validního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u příspěvkové organizace, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým nebo i právnickým osobám.“

Za zaměstnance je nutno považovat také zaměstnance na mateřské a rodičovské dovolené (§ 195 až § 198 zákoníku práce), pokud trvá jejich pracovní poměr k zaměstnavateli. V tomto případě jim lze poskytovat plnění z FKSP. **Vít BERKA**

Pracovně-lékařské prohlídky pro pracovníky škol

Práce ve školách a školských zařízeních patří mezi práce nebo činnosti, jejichž součástí je riziko ohrožení zdraví (viz příloha č. 2 část II vyhlášky č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách). Pedagogičtí pracovníci, ale i další pracovníci

ve školách a školských zařízeních, tedy vykonávají práce, pro jejichž výkon jsou podmínky stanoveny uvedenou vyhláškou a které náleží mezi práce s rizikem ohrožení zdraví. Osobami, jejichž zdraví může být ohroženo, jsou v tomto případě mimo jiné žáci a studenti.

Definice uvedená v příloze 2 vyhlášky č. 79/2013

Sb., v části II bod 1 „Práce ve školách a školských zařízeních podle školského zákona...“, nerozlišuje, zda se jedná o práci pedagogických, nebo nepedagogických pracovníků, tedy i zaměstnanců, kteří vykonávají práci ve škole na pozicích jako sekretářka, uklízečka, školník apod., vykonávají práci s rizikem ohrožení zdraví.

Pro lhůty jejich periodických prohlídek tedy platí interval jednou za 4 roky nebo jednou za 2 roky, jde-li o zaměstnance, který dovršil 50 let věku. Pracovně-lékařské prohlídky musí absolvovat u poskytovatele pracovně-lékařských služeb školy, nikoliv u svého registrujícího lékaře.

Jarmila RÁŽOVÁ
zástupkyně hlavního hygienika

Co dělat, když vám dítě oznámí, že je sexuálně zneužíváné

1. V případě, že vám, jako učitelům či pracovníkům v pomáhajících profesích, dítě řekne, že je sexuálně zneužíváné, je především důležité s ním navázat dobrý kontakt, tj. vyjádřit mu přijetí, důvěru a respekt, a postupně s dítětem hledat adekvátní kroky k řešení.

2. Děti si někdy vybírají náhradní témata či si v rámci kontaktu odborného pracovníka či učitele testují. V některých případech dítě nemluví o své zkušenosti, ale buď se dotazuje „teoreticky“, či mluví o zkušenosti dítěte, kterému se údajně týráni a zneužívání děje. V tomto případě je důležité akceptovat tuto jeho formu komunikace a počkat na to, až v průběhu rozhovoru připustí, že týráni a zneužívání je vlastně jeho zkušeností.

3. Je zcela přirozené, že se u učitele a pomáhajícího pracovníka mohou na takto těžké téma objevit různé emoční reakce nebo dokonce panika. Pracovník může mít tendenci s problé-

mem okamžitě něco udělat, což může být kontraproduktivní. Je potřebné, aby pracovník sám sebe tzv. ukotvil a neměl potřebu tlačit dítě do svého řešení, ale vnímal jeho momentální potřeby a možnosti.

4. Není vhodné dítě znejišňovat nebo konfrontovat s tím, jestli ke zneužívání došlo. Podstatné je ho spíše pochválit za to, že našlo odvahu a sílu tuto skutečnost někomu sdělit. V průběhu hovoru potřebuje dítě pomoci pochopit, že není vinno tím, co se stalo, že odpovědnost nese dospělý, který takto dítěti ubližuje.

5. Opěrným bodem hovoru může být zjišťování, ke komu má dítě důvěru a na koho se může obrátit, kdo ho podrží. Pocit bezmoci často vede dítě k odpovědi, že nikdo takový není. Je dobré hledat s dítětem možnosti, které by ho samotného nenapadly.

6. V případech zneužívání se velmi často děje to, že dítě má potřebu říct tajemství, která nesmíte nikomu prozradit. Většinou se jedná o jeho opakovanou tendenci vytvářet tajnou koalici se zneužívatelem. Na koalici je důležité nepřistoupit, protože tuto skutečnost nelze slíbit.

Je vhodnější s dítětem mluvit o obavách, které kolem celé situace má, a ubezpečit ho, že jeho informace nebude zneužita proti němu, ale použita pro řešení celé situace a vyhledání další odborné pomoci.

7. Dítě je nutné předem informovat o krocích, které následně budou podniknuty. Učitelé a pracovníci v pomáhajících profesích by v tomto případě měli většinou úzce spolupracovat s oddělením sociálněprávní ochrany dětí (popř. s policií) a s odborníky zaměřenými na tuto problematiku.

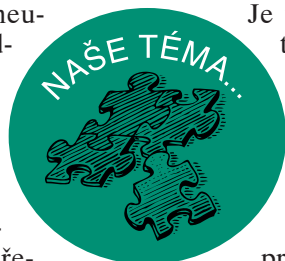
8. V případě sexuálního zneužívání nemáme zákonnou oznamovací povinnost, ale jsme povinni tento trestný čin přezkazat, tj. zabránit, aby k němu dále docházelo.

9. Sexuální zneužívání v rodině je velmi delikátní situace. Je traumatickou zkušeností pro všechny členy rodiny, ať již se potvrdí, či nikoliv. Je důležité vnímat rozdíl mezi podezřením a prokázáním sexuálního zneužíváním. Prokázání zneužívání má svá úskalí, stejně tak falešné obvinění zneužívatele.

10. Je důležité, aby všechny formy intervence ve prospěch ohroženého dítěte, tj. jak trestněprávní, diagnostická, tak především terapeutická, byly vyvážené.

www.linkabezpeci.cz
www.rodicovskalinka.cz

(POZNÁMKA REDAKCE: Kričovskou pomoc a rodinné poradenství nabízí rodičovská linka i všem dospělým, kteří mají starost o děti. Na ni se mohou obrátit ti, kterým je informace o sexuálního zneužívání dítěte sdělena a kteří se chtějí poradit, jak v takovém případě správně postupovat.)

Třetina „náctiletých“ lituje zveřejnění informací na internetu

Jen třetina uživatelů nastavuje na sociálních sítích pravidla pro ochranu svého soukromí. Pouze jedno procento pak získalo dostatečné informace o bezpečnosti na internetu ve škole. Vyplyvá to z průzkumu společnosti Microsoft.

Ten spolu s Asociací krajů České republiky a Národním centrem bezpečnějšího internetu letos opět pořádá projekt Kraje pro bezpečný internet, do kterého se zapojují osm regionů. Loni se do osvětové akce zaregistrovalo přes 25 000 zájemců z řad dětí, učitelů, rodičů a odborných pracovníků, z toho 17 000 absolvovalo on-line kurzy o internetové bezpečnosti a 8 000 dětí prošlo závěrečným soutěžním kvízem.

Průzkum potvrzuje, že pravidla pro ochranu svého soukromí na internetu nemají lidé nastavena. Podle jejich zkoumání téměř třetina (31 %) „náctiletých“ respondentů v České republice lituje, že někdy něco zveřejnili na internetu. Průzkum

rovněž ukázal, že ještě více z nich (39 %) někdy požádalo o odstranění internetového obsahu, který se jich týkal. A to buď proto, že se jim nelíbil (65 %), anebo byl příliš osobní (31 %). České výsledky jsou v těchto otázkách mírně nad světovým průměrem, nejvyšší hodnoty byly zjištěny mezi mládeží v Brazílii. Průzkumu se účastnilo 3 999 mladých lidí ve věku 11–16 let z těchto zemí: Austrálie, Brazílie, Kanada, Česká republika, Francie, Německo, Nový Zéland, Spojené království a Spojené státy.

V globálním průzkumu v devíti zemích na téma soukromí na internetu byly osloveny téměř 4 tisíce mladých lidí ve věku 11–16 let. Ačkoli

68 procent českých respondentů změnilo nastavení na Facebooku, aby nebyli tak snadno k nalezení, jen něco přes polovinu (58 %) jich má povědomí o tom, jak je důležité soukromí na internetu. A co by Češi sdíleli na internetu?

- Více než jedna čtvrtina (26 %) náctiletých by s kamarádem na sociálních sítích probírala i velmi osobní a důvěrné věci.
- Pouze jeden ze čtyř (22 %) respondentů někdy mluvil s kamarádem nebo rodinným příslušníkem o tom, že příliš sdílí informace na sociálních sítích.
- Čeští respondenti, kteří někdy požádali o odstranění obsahu o nich, také uvedli, že ve 40 procentech

byli původcem těchto příspěvků „přátel jejich přátel“, což je nejvíce na světě.

▪ Pouze necelá desetina respondentů (9 %) si myslí, že o sobě na internetu sdílí příliš mnoho.

▪ 16 procent respondentů uvedlo, že je už někdy někdo požádal, aby odstranili obsah, který sdíleli.

„Všichni tak nějak předpokládají, že jelikož současná mládež vyrůstá s notebooky a chytrými telefony, má také vrozené povědomí, jak být na internetu v bezpečí a jak se tam chovat. Realitou však je, že my všichni jsme technologie přijali za své bez větších otázek a výsledkem je postupné odlupování vrstev našeho soukromí,“ upřesňují autoři průzkumu. **pk**

FOTO: Petr MERTA

Zdravotní postižení

Které osoby jsou podle novelizovaného zákona o zaměstnanosti považovány za osoby se zdravotním postižením?

Zákonem č. 136/2014 Sb. bylo s účinností od 1. ledna 2015 změněno ustanovení § 67 odst. 2 zákona o zaměstnanosti. Nový text zní:

„(2) Osobami se zdravotním postižením jsou fyzické osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány

a) invalidními ve třetím stupni (dále jen osoba s těžším zdravotním postižením),

b) invalidními v prvním nebo druhém stupni, nebo

c) zdravotně znevýhodněnými (dále jen osoba zdravotně znevýhodněná).“

Novela zákona o zaměstnanosti zavedla pojem „osoba zdravotně znevýhodněná“. V souvislosti s tím byl § 67 doplněn o nové odst. 3 a 4 v tomto znění:

„(3) Osobou zdravotně znevýhodněnou je fyzická osoba, která má zachovanou

schopnost vykonávat soustavné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, ale její schopnosti být nebo zůstat pracovně začleněna, vykonávat dosavadní povolání nebo využít dosavadní kvalifikaci nebo kvalifikaci získat jsou podstatně omezeny z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu; osobou zdravotně znevýhodněnou však nemůže být osoba, která je osobou se zdravotním postižením podle odstavce 2 písm. a) nebo b).

(4) Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy má trvat déle než jeden rok a podstatně omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti, a tím i schopnost pracovního uplatnění.“

Vít BERKA

Doklady o vzdělání

Nová vyhláška o některých dokladech o vzdělání.

Ve Sbírce zákonů ČR, částce 2, rozeslané dne 7. 1. 2015 je publikována vyhláška č. 3/2015 Sb., o některých dokladech o vzdělání. Tato vyhláška nabyла účinnosti dnem 1. ledna 2015. Zároveň byla zrušena vyhláška č. 223/2005 Sb., o dokladech o vzdělávání, a vyhlášky, které ji novelizovaly. Vzory tiskopisů vysvědčení

a dokladů o vzdělání jsou uvedeny v přílohách číslo 1 až 9 k této vyhlášce.

V § 6 (přechodné ustanovení) vyhlášky č. 3/2015 Sb. se stanoví, že do 30. září 2017 lze používat tiskopisy podle vyhlášky č. 223/2005 Sb., ve znění účinném před dnem nabytí účinnosti této vyhlášky.

Vít BERKA

Příplatek pro školníka

Jako školník řídím práci tří uklízeček. Mám nárok na příplatek za vedení? Pokud se mi zvýší plat, navyšuje se automaticky i příplatek za vedení?

V tomto případě se postupuje podle úpravy obsažené v § 124 odst. 4 zákoníku práce, kde se stanoví: „Zaměstnanci, který není vedoucím zaměstnancem, avšak je podle organizačního předpisu oprávněn organizovat, řídit a kontrolovat práci jiných zaměstnanců a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny, přísluší podle náročnosti řídicí práce příplatek za vedení v rámci rozpětí 5 až 15 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen.“ Počet zaměstnanců, jejichž práce je takto organizována, řízena a kontrolována, není stanoven. Příplatek tedy náleží i při řízení dvou zaměstnanců.

Tento příplatek přísluší v rámci rozpětí 5 až 15 % příslušného platového tarifu. V platovém výměru je v rámci tohoto limitu nutno určit příplatek v absolutní výši v korunách, nikoliv procentem z platového tarifu. Při zvýšení platových tarifů, ke kterým došlo s účinností od 1. 11. 2014, nedochází k automatickému zvýšení příplatku za vedení. O případném zvýšení příplatku rozhoduje zaměstnavatel. Pouze v případě, že by současný příplatek byl nižší než jeho minimální výše po zvýšení tarifů, tedy výše odpovídající 5 % z nového vyššího platového tarifu, vznikl by zaměstnanci nárok na zvýšení příplatku na novou minimální hodnotu. Vít BERKA

Co se mění v roce 2015?

Vyšší důchody

Od ledna 2015 jsou důchody valorizovány podle 100 procent nárůstu spotřebitelských cen a o jednu třetinu nárůstu reálné mzdy. Důchodci si tak polepšili v průměru o 200 korun měsíčně. Důchodci starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí přiznané před 1. lednem 2015 se zvyšují od splátky důchodu splatné po 31. prosinci 2014 tak, že se

- základní výměra zvyšuje o 60 Kč na 2 400 Kč a
- procentní výměra zvyšuje o 1,6 % procentní výměry, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje.

Zvýšení minimální mzdy

Snažíme se postupně zvyšovat minimální mzdu tak, aby se její úroveň přiblížila 40 procentům průměrné mzdy. Od ledna 2015 bude minimální mzda činit 9 200 korun, minimální ho-

dinová mzda tedy vzrostla z 50,60 koruny na 55 korun. Bude tak lépe plnit svoji ochrannou, ale i motivační funkci. Minimální mzda se naposledy zvyšovala v srpnu 2013, v letech 2007 až 2012 nebyla zvyšována vůbec.

Nemocenské pojištění

Redukční hranice týkající se denního vyměrovacího základu, na základě kterého se vypočítá například nemocenské, jsou pro rok 2015 následující:

- první redukční hranice činí 888 Kč,
- druhá redukční hranice činí 1 331 Kč,
- třetí redukční hranice činí 2 662 Kč.

Výše vyplácených dávek nemocenského pojištění byla od 1. 1. 2015 upravena podle nové výše redukčních hranic bez žádosti.

Částka rozhodného příjmu potřebná pro účast na nemocenském pojištění činí 2 500 Kč. mpsv

zkušenosti nápady inspirace projekty záměry lekce příklady

Muzeum ztraceného času přiblížilo žákům, jaké předměty používali jejich rodiče a prarodiče

Žáci základních škol se při výuce dějepisu důkladně zabývají dávnou historií, ale už tak mnoho neznají dobu nedávno minulou, poslední uplynulé století. Jak jim tuto dobu zajímavým způsobem přiblížit, na to našli pěkný recept v Základní škole ve Stráži u Tachova.

Ve školách se detailně probírá učivo o době dávno minulé. Ale jak žily naše maminky nebo babičky? Na toto učivo už moc času nezbyvá.

Předměty s historií

Chtěli jsme se podívat do minulého století. Jedním z prvních nápadů bylo vytvořit přímo ve škole Muzeum ztraceného času, kam bychom se pokusili získat zajímavé staré předměty, které používali naši rodiče či prarodiče. Už v polovině září jsme na školní web vyvěsili výzvu všem rodičům i přátelům školy, kteří by byli ochotni podobné zajímavosti škole zapůjčit. Vůbec jsme nečekali to, co následovalo. Každý den někdo do školy přinesl už téměř historický předmět. Jednalo se o věci staré dvacet třicet let, které současně děti téměř už neznají. Objevily se skutečné rarity z počátku minulého století i starší.

Reklamy a upoutávky

Některé přinesené předměty jsme připravovali přímo na výstavu do našeho Muzea ztraceného času, s dalšími jsme běžně pracovali v hodinách. Prohlédli a vyzkoušeli jsme si například starou školní aktovku. Ověřili jsme si, jak je těžká stará žehlička, a zkoumali jsme, jak vůbec fungovala, když k ní nevedla žádná šňůra. Seznámili jsme se s tím, co dříve všechno děti sbíraly. Nechyběly ani staré hračky a hry, nejruznější dokumenty a fotografie. Šestáci vytvářeli krásné reklamy na skvělé vynálezy. Vylosovali si obrázek předmětu, který se v minulosti běžně používal. Potom žáci vymýšleli vlastní text tak, aby se výrobek dobře prodával. Vzhledem k tomu, že většinou vůbec nepoznali, o co se jedná, bylo při tom hodně legrace.

Hádej, kdo jsem

Už od konce září jsme na chodbě vytvořili Retrokoutek, kam jsme některé přinesené předměty ukládali a pravidelně je obměňovali. Návštěva této minivýstavy byla součástí mnoha vyučovacích hodin. V době podzimních prázdnin na chodbě přibýly ještě čtyři „muzejní“ vitríny. První jsme nazvali: Hádej, kdo jsem. V ní byly různé předměty a děti měly uhod-

nosti chtěli otevřít naše Muzeum ztraceného času. To jsme instalovali v prostorách interaktivní učebny. Před samotným slavnostním uvedením muzea do provozu se do něj vydali ještě žáci z různých tříd, kteří tam přišli hledat zajímavé informace, pátrat, bádát a nacházet odpovědi na otázky z jejich badatelského deníku. Pro starší jsme měli připravené pracovní listy. Děti pracovaly v týmech a bylo vidět, jak jsou soustředěné a za-

Historie promlouvá

Pátáci a členové IT klubu se svou paní učitelkou po oslavách dokonce oživili některé historické předměty a nechali je promluvit – o tom, jak se jmenují, k čemu slouží. Vše zpracovali v krátký, skoro profesionální film. Děti se tak naučily zase pracovat s jiným programem a práce je skutečně bavila. Výsledek je možné zhlédnout na našem školním webu.

nout, jak se jmenují a k čemu se používají. Svou odpověď pak žáci dávali na naši virtuální nástěnku. Stejně tak na nástěnku vkládali podobné hádanky pro ostatní. Názvy dalších vitrín prozrazovaly jejich obsah: Dětské sbírky, Letem školním světem a Hry a hračky našich rodičů a prarodičů.

Výročí školy

Rychle se blížil konec listopadu, kdy měly proběhnout oslavy 120. výročí naší školy a zároveň jsme k této příležitosti

ujaté svými „výzkumy“. Také pedagogičtí pracovníci mohli listovat v dobových metodikách a učebnicích či se inspirovat ve starých kuchařkách. Při samotných oslavách 120. výročí školy si přišli muzeum prohlédnout rodiče a další hosté. Otevření Muzea ztraceného času bylo naplánováno jako jednodenní akce, ale ještě v prostorách interaktivní učebny chvíli zůstane, aby se s exponáty mohli seznámit všichni. Vitríny na chodbě jsou stále přístupné.

Nápad vytvořit Muzeum ztraceného času už teď splnil svůj účel – děti se názorně seznámily s tím, co jejich rodiče a prarodiče běžně používali před „pár“ lety. Dozvěděly se spoustu zajímavých informací formou rozhovorů se staršími lidmi, ale také díky svému bádání a objevování.

Alena TUČIMOVÁ

Kontakt:
Jaroslava Pachlová
ZŠ Stráž, Bor
J.Pachlova@seznam.cz

Závěrečné zkoušky

Jaká pravidla platí v současné době pro odměňování předsedů zkušebních komisí pro závěrečné zkoušky ve středních školách?

Školský zákon v § 184 odst. 2 zmocňuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy upravit výši odměny a pravidla jejího poskytování pro předsedy uvedených zkušebních komisí, ale i jiných funkcí, vyhláškou. Toto zmocnění je v současné době realizováno vydáním vyhlášky č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem. V § 10 a) uvedené vyhlášky ve zně-

ní účinném od 15. 3. 2014 se stanoví:

„Předsedovi zkušební komise pro závěrečné zkoušky a předsedovi zkušební komise pro absolutorium v konzervatoři náleží odměna ve výši 130 Kč za každou započatou hodinu výkonu činnosti předsedy. Počet hodin výkonu činnosti vykáže předseda řediteli školy. Odměna je splatná v pravidelných termínech výplaty mzdy nebo platu pro zaměstnance v pracovním poměru.“

Vyúčtování pracovní cesty

Tři zaměstnanci jeli na pracovní cestu autem jednoho z nich. Výdaje za cestu chtějí vyúčtovat ve výši ceny autobusové jízdenky a peníze předat vlastníkovu auta. Umožňují předpisy tento postup?

Jestliže zaměstnanec místo určeného prostředku hromadné dálkové přepravy použije se souhlasem zaměstnavatele soukromé motorové vozidlo, přísluší mu náhrada jízdních výdajů ve výši odpovídající ceně jízdeného za určený hromadný dopravní prostředek (§ 157

odst. 2 zákoníku práce). Vyžití tohoto postupu je možné i při společné pracovní cestě dvou nebo více zaměstnanců.

Podle § 151 zákoníku práce je povinen zaměstnavatel poskytnout zaměstnanci ná-

hradu výdajů, které zaměstnanci vzniknou v souvislosti s výkonem práce. Pokud je však zaměstnanec přepravován motorovým vozidlem svého spoluzaměstnance, nevznikly takto přepravovanému zaměstnanci žádné výdaje.

Zaměstnavatel je pro-

to podle § 157 odst. 2 zákoníku práce povinen uhradit náhradu výdajů pouze tomu, kdo použil vlastní osobní automobil pro společnou pracovní cestu. Ostatní dva zaměstnanci žádnou náhradu jízdních výdajů obdržet nemohou, protože jim žádná jízdní výdaje nevznikly.

Výpověď pro nemocného?

Zaměstnanec porušuje své povinnosti tak, že by bylo možno dát mu výpověď pro soustavné méně závažné porušování pracovní kázně. Jaký má být ale postup, pokud zaměstnanec onemocní?

Na výpověď z pracovního poměru podle § 52 písm. g) zákoníku práce, což je i případ uvedený v dotaze, se nevztahuje zákaz výpovědi, což jednoznačně vyplývá z ustanovení § 53 písm. d) téhož zákona. Výjimkou jsou pouze tět-

né pracovnice, zaměstnankyně čerpající mateřskou dovolenou a zaměstnanci čerpající rodičovskou dovolenou. Těm výpověď z pracovního poměru pro soustavné méně závažné porušování pracovní kázně dát nelze. Pokud nejde o tyto výjimečné případy, nebrání zaměstnavateli žádné jiné omezení dát zaměstnanci z uvedeného důvodu výpověď.

Na vaše otázky odpovídá
Mgr. Ing. Vít BERKA

Kdo je opravdovým pánem ve škole

„Někdy se už nestačím divit, co všechno je v naší škole možné. Co vše zákům přinášíme až pod nos, jen aby se jim u nás líbilo,“ nahlas přemýšlí češtinář Hromádka. „Ještě jsem si nezvykl na divoce pomalovaný automat napěchovaný samými cukrovinkami a energetickými nápojů či coca-colou.“ „Mně osobně na něm vadí, že nabízí samé nezdravé výrobky a ještě viditelně předražené. Za tyčinku, která v obchodě stojí deset korun, platí naši žáci patnáct,“ přidává se němčinářka Hartungová.

„V poslední době se rozšířil další zlozvyk. Sotva vejdu do třídy, sleduju několik žá-

ků, jak si spokojeně míchají a popíjejí své káfičko z nápojového automatu. Nemám sílu se s nimi donekonečna dohadovat, když je někdo nechal za našimi zády zabudovat,“ trochu dotčeně dodává Hromádka. „A s jakou lehkostí krmí přístroj rodičovskými dvacetikorunami,“ doplňuje svého kolegu Hartungová.

„Možná bych nešťastné automaty na nezdravé sladkosti a voňavé káfičky dokázal nějak přehlédnout, ale poslední výstřelek mě hodně pozlobil. Zničehonic se na úzké

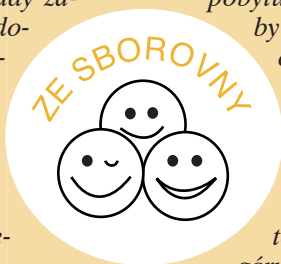
chodbě objevil široký hrací stůl na stolní fotbal. Ředitel se nikoho neptal a vstřícně nabídl našim žákům další zpestření jejich nudného pobytu ve škole. Proč by měli o přestávce svačit, připravovat se na další hodinu nebo si zajít na toaletu, když se mohou hlasitě a často bohužel i vulgárně vykřičet u hracího stolu. Vůbec jim nevdá, že do něj musí strkat další pětikoruny,“ postěžuje si Hromádka.

„Ani nemluv! Včera jsem šla do hodiny a šest kluků

z prvního ročníku u něho obřadně poskakovalo. ‚Končíme, pánové. Hodina začala,‘ hlasitě je napomínám. ‚Ani náhodou. Nejdřív to musíme dohrát. Máme v tom své prachy,‘ odsekli bez zájmu. Trvalo ještě dlouhou chvíli, než se uráčili dorazit do třídy. Sotva otráveně usedli do lavic, jeden z nich zvedá ruku: ‚Potřebuju na záchod...‘ To však náš ředitel už nevidí,“ nabroušeně uzavírá svou čerstvou zkušenost Hartungová.

„Marná sláva, na každém kroku je vidět, kdo je dnes pánem ve škole. Školník to už dávno není,“ trochu kysele se pouсмěje Hromádka.

Roman KANTOR

Znojemští školáci posílají kola do Afriky

Konečně jsme se probudili do zasněženého rána, a tak se naše škola mohla zapojit do 3. ročníku celorepublikového projektu Sněhuláci pro Afriku, jehož cílem je pomoci dětem v Africe dostat se ke vzdělání. Akci organizuje pod záštitou ministra školství nezisková organizace Kola pro Afriku, obecně prospěšná společnost. Cílem této jednorázové akce v celorepub-

likovém rozsahu je postavit co nejvíce sněhuláků, přičemž forma pomoci organizaci Kola pro Afriku spočívá v tom, že se vybírá startovné za každého sněhuláka ve výši 50 korun.

Sníh bohužel vydržel pouze jedno dopoledne, ale přesto jsme si stihli několik sněhových krasavců postavit. Do akce se zapojily děti prvního i druhého stupně. Všichni jsme si práci náležitě

užili a ani nevědělo, že nás při tom zámly prsty. Hrálo nás totiž vědomí, že pomáháme dobré věci. Společnost Kola pro Afriku za vybrané peníze zajišťuje převoz starších kol do Afriky. Na kolech se pak africké děti vydají do školy a získané vzdělání jim snad umožní prožít lepší život.

V loňském roce se do akce zapojilo téměř 300 škol, ačkoli nebyl sníh, a podařilo se vybrat 305 000 Kč. Aktuální počet stavitelů v letošním roce dosáhl čísla 335. Naše škola zatím vyrobila 31 sněhuláků a vybrala za ně 1 950 Kč. Částka zřejmě ještě není konečná, protože některé třídy odjíždějí v těchto dnech na lyžařské kurzy, kde se chtějí ke stavbě sněhuláků ještě přidat. Některé třídy si s nedostatkem sněhu poradily po svém a vytvořily sněhuláky z jiných materiálů.

Romana LOYDOVÁ

Ples v Opeře ozdobilo na dva tisíce květin

Květinovou výzdobu Plesu v Opeře po roce opět aranžovali žáci Střední odborné školy stavební a zahradnické. Dekorativní téma letošního ročníku nejprestižnějšího pražského plesu neslo název „Savoir Vivre“, francouzsky „umění žít“, a podtext sladká Francie.

Žáci letos nepracovali pouze s květinami. Z pruhů

dekorační vlny například připravovali cukrovou vatu, která zdobila růže v lóžích, a také vázy pod samotným aranžmá z karafiátů a hortenzií. Důležitou součástí zadání bylo zajistit květinám takové prostředí, aby zůstaly po celou dobu zásobené vodou a během slavnostního večera neuvadaly. Žáci tento problém vyřešili

polokoulemi vpichovanými do mokré aranžovací hmoty.

SOŠ stavební a zahradnická je unikátní institucí v českém vzdělávacím systému. Sdružuje totiž dvě studijní zaměření, stavební a zahradnické, a díky svému zahradnickému předchůdci se pyšní více jak 100letou tradicí.

Petr DUŠEK

Vtipné scénky a červené nosy vynesly skoro 19 milionů

Konto Bariéry slavnostně zakončilo kampaň „Pomáhej s humorem“, na které pracovalo ve druhé polovině roku 2014. Zahájil ji televizní pořad Konta Bariéry, na něj navázal prodej červených nosů. Celkový výtěžek šplhá k 19 milionům korun. Podporu tradičně získají organizace poskytující služby lidem s handicapem.

„Celou kampaň ‚Pomáhej s humorem‘ podpírají dva pilíře. Jsme moc rádi, že pilíř tvořený prodejem nosů

si naši partneři vzali hodně osobně. Jejich dílčí nasazení bylo hodně znát v konečných číslech,“ chválí ředitelka Konta Bariéry Božena Jirků.

Podle ní se bude pokračovat i v letošním roce. „Nechceme měnit, co funguje. Ale vypilovat, vybrousit a stále vylepšovat. Dál chceme pracovat s našimi partnery v prodeji nosů a připravovat pro diváky ne-traditionální televizní pořad.“

Kristina JAKUBCOVÁ

Znáte je?

Psychologie v učitelské praxi

VÁCLAV HOLEČEK

Publikace z nakladatelství Grada srozumitelným způsobem ukazuje, jak by mohla právě psychologie pomoci učitelům a rodičům při komunikaci s dětmi. Je určena učitelům, ředitelům základních a středních škol, rodičům a všem, kterým na kvalitě výchovy a vzdělávání našich potomků záleží. Podle pracovníků NASA patří učitelství povolání mezi nejnáročnější. Podle nich je učit ve škole stejně náročné jako řídit raketoplán, ne-li těžší a nebezpečnější. Proto je důležité, aby i učitelé používali poznatky z aplikované psychologie.

K násilí jsou studenti středních škol překvapivě tolerantní

Téměř dvě třetiny českých studentů středních škol se ve svém okolí setkaly s nějakou formou násilí. Polovina z nich zažívá násilí ve škole, třetina doma a stejný počet v partnerském vztahu. Mezi formami násilí, se kterým se studenti setkali, vedou facky a pohlavky, pomlouvání, shazování a citové vydírání.

„Míra násilí, se kterou se mládež setkává, je závažnější. Výsledky průzkumu nás nutí konstatovat, že v oblasti prevence násilí ve vztazích, ve škole a v rodině má česká společnost hodně práce před sebou,“ uvedla Jitka Poláková, ředitelka organizace proFem, která provedla výzkum na téma násilí mezi mládeží.

Mladí lidé různé projevy násilí vyhodnocují odlišně. Zatímco hrubé násilí odsuzují, při intimním styku nebo pohybu na sociálních sítích už tak opatrní nejsou. Pro naprostou většinu studentů by totiž důvodem k ukončení partnerského vztahu bylo hrubé fyzické násilí (kopání, škrcení, údery pěstí), dále pomlouvání a shazování před druhými a citové vydírání. Na druhou stranu pro dvě pětiny z nich by nebylo důvodem k ukončení vztahu vyvěšení fotografií na internet bez vědomí toho, kdo je na fotce, a pro třetinu není důvodem k rozchodu nucení k sexu. Dvě třetiny dotázaných uvedly,

že by pro ně důvodem k rozchodu nebylo ani pronásledování v podobě častého volání a psaní SMS.

Tři čtvrtiny dotázaných mladistvých uvedly, že se setkaly s násilím, které se dělo jim nebo někomu blízkému, ale přesto na něj nikoho neupozornily. Ve většině případů se jednalo o šikanu ve škole, zmiňováno ale bylo i násilí v partnerském vztahu či v rodině.

Výzkum Násilí ve vztazích očima teenagerů vznikl během řady diskuzních workshopů ve středních školách, které probíhaly v loňském školním roce. Zúčastnilo se jej 393 studentů. Jak také odborníci ze šetření zjistili, díky informacím, které absolventi workshopu získali, dokážou lépe projevy násilí ve vztahu odhalit a jsou tedy k různým projevům násilí v partnerských vztazích méně tolerantní.

Vzhledem k výsledkům výzkumu bude organizace proFem pořádat další řadu workshopů po českých středních školách, které

proběhnou ve školním roce 2015/2016.

Inspirací se staly také výzkumy ze zahraničí, zejména ze Spojených států amerických, kde je problematice násilí ve vztazích teenagerů věnována poměrně velká pozornost. Studie se zabývají širšími souvislostmi mezi násilím vyskytujícím se v rodině, násilím páchaným na dětech a dopady těchto

situací na vývoj a život dětí pocházejících z těchto rodinných podmínek. Studie se pak blíže věnují tomu, kým je násilí na dospívajících páháno, v jakých formách, v jakém poměru a jaké má dopady na psychiku dospívajících. Ač hovoříme o jiném sociokulturním prostředí, výzkumy ukazují i pro nás zajímavé skutečnosti.

Magdalena ŠPAČKOVÁ,
Hana MAŘÍKOVÁ

ILUSTRÁČNÍ FOTO: Petr MERTA

Závěry výzkumu Násilí ve vztazích očima teenagerů

Více než polovina (59 %) studentů/ek se ve svém okolí setkala s nějakou formou násilí. Téměř polovina z nich zažívá násilí ve škole, 32 % doma a stejný počet v partnerském vztahu.

Pro naprostou většinu (90 %) studentů/ek by důvodem k ukončení partnerského vztahu bylo hrubé fyzické násilí (kopání, škrcení, údery pěstí), dále pomlouvání a shazování před druhými (pro 87 %) a citové vydírání (80 %). Pro dvě třetiny z nich (41 %) by

nebylo důvodem k ukončení vztahu vyvěšení fotografií na internet bez vědomí toho, kdo je na fotce, a pro necelou třetinu (30 %) není důvodem k rozchodu nucení k sexu.

Pokud se jedná o násilí fyzické, oslovení studenti dovedou jeho projevy poměrně dobře rozpoznat a vnímají je jako něco, co ve vyváženém partnerském vztahu nemá místo.

Tři čtvrtiny (77 %) respondentů a respondentek uvedly, že se setkali s násilím,

které se dělo jim nebo někomu blízkému, ale neupozornili na něj. Ve většině případů se jednalo o šikanu ve škole, zmiňováno ale bylo i násilí v partnerském vztahu či v rodině.

Pozitivním zjištěním je, že naprostá většina dotázaných by v případě problémů hledala podporu zejména v kruhu své rodiny a blízkých (rodiče 71 %, kamarádi a přátelé 64 %). Zmiňovány ovšem byly i neziskové organizace a jejich služby, které se na řešení

a prevenci zkoumané problematiky zaměřují. Tuto variantu uvedla necelá pětina respondentů (17 %).

V českém prostředí se zatím jedná o šetření unikátní, dosud realizované výzkumy byly zaměřeny především na zkušenosti s domácím násilím v populaci dospělých. Preventivní činnosti ve školách se proto bude výzkum nadále věnovat s případným rozšířením o další podrobnější analýzu témat násilí ve vztazích teenagerů.

O projektu: Podpora přírodovědného vzdělávání v Gymnáziu Sokolov a Krajském vzdělávacím centru

Gymnázium Sokolov a Krajské vzdělávací centrum je partnerem projektu Karlovarského kraje „Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Karlovarském kraji“ CZ.1.07/1.1.00/44.0004, do kterého je celkem zapojeno 12 středních škol v kraji. Hlavním cílem projektu je investiční a metodická podpora přírodovědného a technického vzdělávání na středních a základních školách Karlovarského kraje. Gymnázium Sokolov a Krajské vzdělávací centrum v tomto projektu úzce spolupracuje s 5 zapojenými základními školami z okresu – ZŠ Habartov, ZŠ Loket, SŠ, ZŠ a MŠ Kraslice, ZŠ Švabinského, Sokolov, a ZŠ Křížkova, Sokolov. V rámci projektu byla na sokolovském gymnáziu vybudovaná odborná laboratoř, která umožňuje žákům zapojených základních škol a žákům gymnázia získávat poznatky z přírodovědných oborů badatelskou cestou.

Realizace projektu na gymnáziu od září 2013 do června 2015 probíhá ve třech fázích:

1. vytvoření odborné laboratoře a vybavení moderními přístroji,
2. volnočasové aktivity: cyklus 5 motivačních odpolední pro žáky ze zapojených ZŠ a pro žáky gymnázia,

3. celoroční přímá výuka sestávající se z 10 praktických cvičení a pravidelně se opakujícího přírodovědného (chemického) kroužku pro zájemce ze zapojených ZŠ a pro žáky gymnázia.

Nově vybudovaná přírodovědná laboratoř byla vybavena nejmodernějšími přístroji, např. plynovým chromatografem, elektroforézou pro analýzu DNA, pH metrem a sadou měřicích sond připojitelných k počítači, moderními mikroskopy a binokulárními lupami, včetně demonstračního mikroskopu.

Od února 2014 do června 2014 probíhala na gymnáziu pro žáky zapojených základních škol i žáky gymnázia série 5 motivačních odpolední. Pedagogové gymnázia zde žákům demonstrovali zajímavé motivující chemické a biologické pokusy.

Od září 2014 do června 2015 probíhá v nově vybudované laboratoři i v těch stávajících pravidelná výuka. Žáci zapojených základních škol i žáci gymnázia si tak mohou sami vyzkoušet odbornou práci v laboratoři a zacházení s nejmodernějšími přístroji. Pro nadšence probíhá každých 14 dní zájmový přírodovědný (chemický) kroužek.

Za Gymnázium Sokolov a Krajské vzdělávací centrum, finančního partnera projektu:
Mgr. Pavlína DRNOVCOVÁ

Ve školním roce 2014/15 probíhá pravidelná přímá výuka žáků v 10 praktických cvičeních a volnočasová aktivita v přírodovědném (chemickém) kroužku. Tyto aktivity navazují na volnočasovou aktivitu motivační odpoledne, která proběhla v minulém školním roce v rámci tohoto projektu. Praktická cvičení jsou povinnou součástí výuky žáků v rámci hodin přírodopisu a chemie, vždy jednou měsíčně po celý školní rok. Dopravu, organizaci a veškeré přípravné aktivity zajišťují metodici a metodici-garanti školy, což jsou pedagogové z gymnázia a pedagogové ze zapojených škol; na přípravě praktických cvičení tedy pracují společně.

V rámci chemie to byla například laboratorní práce zaměřená na vlastnosti a hus-

totu látek, měření pH, na filtraci a krystalizaci, chromatografii, určování složek směsi. V přírodopisu čekalo žáky rozmnožování kvasinek, pozorování rostlinných buněk a prvoků, kvalita

vody, vlastnosti vzorků půdy, salinita různých vzorků mořské vody. Na gymnáziu probíhají celá praktická cvičení včetně zpracování pracovních listů, které mají všichni žáci připravené v papírové podobě pro každé praktické cvičení. Dosud realizovaná praktická cvičení zatím všechny zúčastněné bavila a ti se stále těší na další měsíc. Pro nás, pedagogy základních škol, jsou tato praktická cvičení výborným prostředkem, jak žákům základních škol umožnit reálně pracovat na řadě pokusů, pro které nemáme vybavení. Aktivity tohoto projektu vzbuzují u žáků větší zájem o studium přírodních věd, snad právě proto, že můžou nahlédnout blíže „pod pokličku“ tajů přírodních věd.

Za zapojené školy:
Bc. Eva GROSMANOVÁ, ZŠ Loket

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Připravujeme žáky pro život

Základní škola náměstí Republiky, Znojmo, finišuje s realizací projektu „Svět kolem nás“, registrační číslo CZ.1.07/1.1.16/02.0054, v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Po dobu dvou let se projektový tým snaží naučit žáky lépe se orientovat při výběru svého budoucího povolání.

Žáci byli průběžně seznamováni se situací na trhu práce. Byla jim před-

stavována jednotlivá řemesla, technické obory, jejichž pracovní náplň si mohli sami pod vedením odborného lektora vyzkoušet. Mnozí z nich zjistili, že opravdu platí známé české přísloví, že „řemeslo má zlaté dno“. To jim v průběhu realizace projektu potvrdili i zaměstnanci Informačního a poradenského střediska Úřadu práce ve Znojmě, kteří se účastní besed se žáky, seznamují je

s aktuální situací zaměstnanosti ve znojemském regionu, v republice.

Další část projektu byla věnována problematice finanční gramotnosti. Odborníci z peněžních ústavů se snažili žáky seznámit se zásadami hospodaření s penězi. Vysvětlili jim také, jak

se mají chovat, aby se v budoucnu nedostali do dluhové pastě.

Projektovému týmu a pedagogům školy nezbyvá nešvým žákům držet pěsti, aby si dobře zvolili své budoucí povolání a co nejlépe uspěli nejen v pracovním, ale i osobním životě.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Aplikace koučinku na škole

Střední průmyslová škola chemická Brno, Vranovská 65, je nositelem grantového projektu CZ.1.07/1.3.41/02.0002 Aplikace koučinku na škole, který je součástí operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory: 7.1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení.

Cíle projektu:

- Rozvíjení pedagogických schopností učitelů
- Posílení efektivity vzdělávání
- Zavádění moderních metod (školení koučinku) do školní výchovné a vzdělávací praxe
- Podpora individuálního přístupu učitelů k žákům
- Podpora rozvoje osobnosti žáka

- Vypracování metodiky koučinku

V rámci projektu absolvovali třídní učitelé školení koučinku, které bylo zajištěno externí firmou. Část pedagogů se následně podílela na tvorbě a zpracování metodiky koučování, která bude používána při práci se žáky. Dalším výstupem je DVD s praktickými ukázkami koučovacích technik.

Zpracovaná metodika byla následně ověřena během koučování žáků školy, které probíhalo pod supervizí externích koučů. Výstupy tohoto projektu umožní lépe využít potenciál žáků. Žáci se naučí pracovat individuálně tvůrčím způsobem, s uvědoměním si svých silných a slabších stránek. Vyškolení pedagogové budou vést žáka tak, aby v rámci

svých možností dosahoval co nejlepších výsledků ve studiu a následně i ve svém dalším působení. Projekt je značným příspěvkem pro dosahování kvalitní práce školy.

Projekt je realizován v období od 1. 3. 2013 do 28. 2. 2015.

Bližší informace naleznete na www.spschbr.cz a www.projekt22.rg1.cz.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

JEDEN SVĚT 2015

festival dokumentárních filmů o lidských právech

Příběhy dětí a mladých lidí z celého světa.

Dopolední projekce pro žáky ZŠ a SŠ v Praze a regionech.

Dokumentární filmy do výuky zdarma po celý rok na jsns.cz.

www.jsns.cz/festival

Pořadatelé:

Podpora:

Tento projekt byl podpořen z fondů Evropské unie.

Nadace Terezy Maxové dětem

MEDVÍDEK TERIBEAR

POMÁHÁ
OPUŠTĚNÝM DĚTEM
NAJÍT NOVÝ DOMOV

UNIKÁTNÍ
DESIGNOVÁ KOLEKCE
DÁRKŮ K DOSTÁNÍ NA

WWW.TERIBEARSHOP.CZ

Nabídka

pro všechny školy, které chtějí prezentovat projekty ESF

Redakce Týdeníku ŠKOLSTVÍ připravila pro řešitele projektů, které jsou spolufinancovány Evropským sociálním fondem, placený prostor s výraznou, 80procentní slevou oproti ceně běžné inzerce.

Neváhejte a kontaktujte nás na tel.: 224 233 041, mobil: 774 73 94 84, e-mail: mullerova@tydenik-skolstvi.cz.